

Třídící znak						
2	2	8	0	7	5	3 0

ÚŘEDNÍ SDĚLENÍ ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY

ze dne 18. července 2007

k pravidlům obezřetného podnikání bank a spořitelních a úvěrních družstev

Outsourcing

Česká národní banka k § 11 a 9 vyhlášky č. 123/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků cennými papíry (dále jen „vyhláška“) sděluje:

I. Výkladová stanoviska k využívání outsourcingu (k § 11 vyhlášky)

1. Osobou zajišťující pro banku nebo družstevní záložnu (dále též „povinná osoba“) na smluvním základě některou z činností, kterou by jinak vykonávala povinná osoba (dále jen „poskytovatel outsourcingu“), může být fyzická nebo právnická osoba. Poskytovatelem outsourcingu se rozumí i osoba v rámci konsolidačního celku, do kterého povinná osoba patří, pokud pro povinnou osobu vykonává činnosti, které by jinak povinná osoba vykonávala sama. Poskytovatelem outsourcingu se rozumí i osoba, která pro povinnou osobu vykonává některé činnosti související s nabídkou nebo prodejem produktů nebo služeb povinné osoby. Poskytovatelem outsourcingu však není osoba, která dodává povinné osobě standardizované nebo běžně nabízené zboží nebo služby (dodavatel zboží a služeb).
2. Využitím outsourcingu se povinná osoba nezabývá žádné ze svých odpovědností, včetně odpovědnosti:
 - a) dodržovat právní předpisy a podmínky, na základě kterých jí byla vydána licence nebo povolení (dále jen „povolení“) a postupovat při výkonu své činnosti obezřetně¹,
 - b) nepoškozovat zájmy svých klientů nebo členů (dále jen „klient“), včetně plnění povinností k ochraně osobních údajů² a ochrany informací podléhajících bankovnímu tajemství nebo v případě družstevní záložny ochrany údajů o obchodech člena s družstevní záložnou (dále jen „bankovní tajemství“³). Povinná osoba musí učinit veškerá opatření směřující k tomu, aby nedošlo k neoprávněnému zveřejnění nebo využití těchto informací podléhajících ochraně, které má poskytovatel outsourcingu. Klient má naproti tomu odpovídající právo na zajištění této ochrany, popř. na náhradu škody, pokud povinná osoba svoji povinnost poruší a klientovi v důsledku toho vznikne škoda.

¹ § 12 odst. 1 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů a § 1 odst. 5 písm. b) zákona č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

² Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

³ § 38 zákona o bankách a § 25b odst. 1 zákona č. 87/1995 Sb.

3. Povinná osoba před zahájením využívání outsourcingu stanoví:
 - a) strategii pro využívání outsourcingu, která zahrnuje hlavní cíle a zásady pro využívání outsourcingu (včetně zásad pro řízení souvisejících rizik a kontrolní mechanismy),
 - b) pravomoci, odpovědnosti a postupy při využívání outsourcingu.
4. Výstupy podle odstavce 3 povinná osoba ve vhodné časové periodě vyhodnocuje a případně aktualizuje.
5. Povinná osoba pravidelně a prostřednictvím osoby či osob s odpovídajícími zkušenostmi v dané oblasti posuzuje konkrétní využívání outsourcingu. Předmětem posuzování je například:
 - a) zda je outsourcovaná činnost trvale vykonávána v souladu se všemi příslušnými právními předpisy a se smlouvou o outsourcingu,
 - b) zda je poskytovatel outsourcingu nadále důvěryhodný a právně, finančně, odborně i technicky způsobilý k zajišťování outsourcovaných činností,
 - c) zda poskytovatel outsourcingu pravidelně prověřuje funkčnost a dostatečnost svých mechanismů vnitřní kontroly a řízení rizik včetně řízení rizika výskytu mimořádných událostí, které by mohly mít významný negativní vliv na řádný výkon outsourcovaných činností,
 - d) zda ochrana bankovního tajemství a osobních údajů klientů je zajištěna trvale a dostatečně, a také
 - e) zda jsou dodržovány vnitřní zásady a postupy povinné osoby pro outsourcing,
 - f) zda vnitřní kontrolní mechanismy povinné osoby zajišťují včasné zjištění případných nedostatků při využívání outsourcingu a přijetí opatření k nápravě,
 - g) celková funkčnost a efektivnost outsourcingu.

II. Očekávání ČNB k využívání outsourcingu (k § 9 vyhlášky)

1. Česká národní banka očekává, že povinná osoba před zahájením využívání outsourcingu
 - a) zpracovala návrh na využívání outsourcingu, v němž dostatečným způsobem
 1. popsala předmět outsourcingu,
 2. uvedla hlavní důvody a očekávané dopady outsourcingu na povinnou osobu včetně všech z hlediska povinné osoby významných rizikových aspektů outsourcingu,
 3. posoudila, zda sjednání outsourcingu neomezí soulad činností s právními předpisy,
 4. stanovila podmínky provádění outsourcingu včetně požadavků na kvalitu zajišťovaných činností, požadavků kladených na poskytovatele outsourcingu a kritérií pro jeho výběr,
 5. identifikovala oblasti možného vzniku střetu zájmů při využívání outsourcingu,
 6. analyzovala rizika spojená s outsourcingem a stanovila zásady a postupy a nebo metody, jakými budou tato rizika povinnou osobou řízena (tj. rozpoznávána, vyhodnocována či měřena, sledována, ohlašována a případně omezována),
 7. rozpracovala plán postupu pro případ mimořádné situace včetně (následného) postupu v případě, kdy poskytovatel outsourcingu nebude schopen pokračovat v řádném zajišťování outsourcingu (pohotovostní plán).
- Příklady:
- Povinná osoba např. zahrne do pohotovostního plánu tyto možné změny nebo faktory:
- Významné změny podmínek, například finanční situace, organizačního nebo vlastnického uspořádání, na straně poskytovatele outsourcingu,
 - Významné změny podmínek, například právních, v zemi sídla poskytovatele outsourcingu,

- Nadměrná koncentrace v souvislosti s outsourcingem na straně poskytovatele (jde o situace, kdy např. určité podpůrné činnosti pro povinné osoby poskytuje většině povinných osob nebo dokonce všem povinným osobám, jediný poskytovatel, což představuje riziko pro danou banku i určité systémové riziko) nebo na straně povinné osoby (jde o situace, kdy např. banka uzavírá outsourcingové smlouvy na různé činnosti stále s jednou osobou – v případě, že tento poskytovatel by selhal, povinná osoba má větší riziko nezajištěných činností a proto, pokud by k tomu došlo, musí mít adekvátní pohotovostní plán, jak činnosti realokovat na jiného (jiné) poskytovatele bez narušení plynulosti činnosti a nadměrných nákladů),
 - Odebrání povolení, pokud je vyžadováno, nebo zrušení registrace k provádění outsourcované činnosti;
- b) prověřila, že poskytovatel outsourcingu
1. má licenci, pokud je vyžadována, nebo je registrován v zemi svého sídla k provádění činností, které by měly být poskytovány povinné osobě, a pokud to vyžaduje právo země sídla poskytovatele outsourcingu, je nad ním vykonáván příslušnými orgány dohled,
 2. je důvěryhodný, finančně stabilní a právně, odborně i technicky způsobilý k zajišťování činnosti, která by měla být poskytována povinné osobě,
- c) zajistila, aby poskytovatel outsourcingu zavedl alespoň takové postupy řízení rizik a kontrolní mechanismy, jaké by použila povinná osoba v souladu se svými zásadami pro řídicí a kontrolní systém, pokud by činnost zajišťovala sama,
- d) určila, jak často a kým bude posuzováno využívání outsourcingu z hlediska povinné osoby, včetně posuzování outsourcovaných činností u poskytovatele outsourcingu,
- e) zajistila, aby smlouva o provádění outsourcingu obsahovala:
1. dostatečný a určitý popis předmětu outsourcingu,
 2. kvalitativní a kvantitativní požadavky na provádění outsourcovaných činností, práva a povinnosti smluvních stran včetně
 - a) povinnosti poskytovatele outsourcingu chránit důvěrné informace a informace, které jsou předmětem bankovního tajemství a ochrany osobních údajů,
 - b) povinnosti poskytovatele outsourcingu včas a dostatečně informovat povinnou osobu o všech okolnostech, které by mohly mít negativní dopad na jeho schopnost řádně provádět outsourcované činnosti a dalších významných relevantních okolnostech, například o vlastnických nebo jiných změnách na straně poskytovatele outsourcingu,
 - c) práva povinné osoby sledovat a kontrolovat outsourcované činnosti, pokud jde o jejich řádné provádění u poskytovatele outsourcingu a další práva a povinnosti smluvních stran k zajištění naplnění ostatních požadavků vyhlášky na využívání outsourcingu povinnou osobou.
- Příklady:
- Povinností poskytovatele outsourcingu je umožnit povinnou osobou k tomu písemně pověřeným osobám (např. zaměstnancům jejich odborných útvarů nebo odborných útvarů její mateřské společnosti) sledovat u poskytovatele outsourcingu věcnou správnost provádění outsourcovaných činností.
 - Pokud je předmětem outsourcingu zpracování dat nebo jiných informací, povinností poskytovatele outsourcingu je umožnit příslušným osobám přístup i k primárním informacím a k hodnocení správnosti jejich zpracování.
 - Povinností poskytovatele outsourcingu je umožnit povinnou osobou k tomu písemně pověřeným osobám výkon funkce kontroly rizik (risk control), compliance a vnitřního auditu u poskytovatele outsourcingu.

- Povinností poskytovatele outsourcingu je umožnit osobám vykonávajícím dohled České národní banky přístup k datům a dalším informacím a skutečnostem týkajícím se předmětného outsourcingu.
 - Povinností poskytovatele outsourcingu je umožnit výkon auditu účetní závěrky povinné osoby a dalších stanovených ověření⁴;
- d) závazek poskytovatele outsourcingu, že v případě zajišťování činnosti prostřednictvím další osoby (řetězový outsourcing) nebude smlouva s touto osobou v rozporu s obsahem smlouvy, kterou sjednal poskytovatel outsourcingu s povinnou osobou, ani nebude obcházet její účel,
 - e) nápravná opatření nebo sankce při porušení či nenaplnění smluvních podmínek,
 - f) podmínky pro odstoupení od smlouvy a ukončení platnosti smlouvy a ustanovení o odstoupení od smlouvy v případě, že toto vyžaduje nápravné opatření České národní banky uložené povinné osobě.
2. Česká národní banka dále očekává, že povinná osoba nesjednala smlouvu podle bodu 1 písm. e) za nápadně nevýhodných podmínek pro povinnou osobu.

III. Závěrečná ustanovení

1. Část II úředního sdělení ČNB k využívání outsourcingu se v plném rozsahu vztahuje na outsourcingu významných činností⁵ a přiměřeně na outsourcing ostatních činností povinné osoby.
2. Česká národní banka řadí, ve smyslu § 9 vyhlášky, k uznávaným standardům pro využívání outsourcingu, ze kterých toto úřední sdělení zejména vychází:
 - a) Guidelines on Outsourcing; Evropský výbor bankovních dohledů (CEBS); prosinec 2006; www.c-eps.org,
 - b) [Outsourcing in Financial Services](#); Joint Forum (JF); únor 2005; www.bis.org/bcbs/jointforum.htm,
 - c) Sound Practices for the Management and Supervision of Operational Risk; Basilejský výbor pro bankovní dohled (BCBS); únor 2003; www.bis.org.
3. Dnem 3. srpna 2007 pozbývají platnosti:
 - a) úřední sdělení České národní banky č. 12, Věst. ČNB č. 16/2001 ze dne 1. října 2001 k využívání outsourcingu bankami,
 - b) úřední sdělení České národní banky č. 13, Věst. ČNB č. 16/2001 ze dne 10. září 2001 Výklad k problematice bankovního tajemství při využívání outsourcingu bankami.

Viceguvernér:

Ing. Singer, Ph.D. v. r.

Sekce bankovní regulace a dohledu
Sekce kancelář
Odpovědný zaměstnanec:
Ing. Mašindová, tel. 22441 4417

⁴ Např. § 22 odst. 2 zákona o bankách.

⁵ § 216 vyhlášky.